

Lieto

Liedonportin lisäalue

Luontoselvitys 2008
Tmi Hannu Klemola

Kuvat: © Tmi Hannu Klemola, 2008

Tmi Hannu Klemola luovuttaa tilaajalle oikeuden monistaa ja jakaa tätä raporttia muuttamattomana ja lyhentämättömänä kappaleessa "Johdanto" mainitussa tarkoituksessa. Esityslistoissa, pöytäkirjoissa, lupahakemuksissa, lupapäätöksissä tai niihin verrattavissa asiakirjoissa raporttia voidaan lainata tarkoitusta vastaavassa laajuudessa edellyttäen, että kappale "Johtopäätökset" on lyhentämättömänä tällaisen asiakirjan osana ja että päätöksentekijöille tai heihin verrattaville on varattu mahdollisuus tutustua koko raporttiin ennen päätöstä tai siihen verrattavaa tointa.

Raportin muu käyttö edellyttää etukäteen saatua kirjallista lupaa Tmi Hannu Klemolalta lukuunottamatta sellaista käyttöä, johon sovelletaan pakottavasti lakia viranomaisen toiminnan julkisuudesta.

Tmi Hannu Klemola ei vastaa tässä raportissa esitettyjen tietojen ja tulkintojen soveltamisesta muuhun kuin kappaleessa "Johdanto" mainittuun tarkoitukseen.

Tmi Hannu Klemola
Nitinkuja 3 B 2, 20660 Littoinen
hannuklemola@gmail.com
040-735 9029

Kansi: liito-oravan esiintymispaikka ja lähde alueen pohjoiskulmassa

Johdanto

Liedon kunta tilasi 10.4 tmi Hannu Klemolalta luontoselvityksen Liedonportin alueelta. Selvitysalueen pinta-ala on 19 ha. Alue rajoittuu lännessä metsäalueisiin, pohjoisessa Nummenkulmantiehen, idässä Tammentaan tien ja hakkuuaukeaan sekä Tampereen valtatiehen (vt 9). Etelässä alue rajautuu kallioiseen metsään. Alueen vieressä on muutamia asuttuja taloja sekä pienehkö tuotantoalue. Etelässä selvitysalueeseen kuuluu pieniä viljeltyjä peltotilkkuja.

Toimeksiantoon kuului selvittää, esiintyykö alueella luonnonsuojelulain suojeltuja luontotyyppejä (luonnonsuojeluasetus 14.2.1997/160), metsälain arvokkaita elinympäristöjä (ML 10§), vesilain suojeltuja kohteita (1. luku 15a§ ja 17a§), lintudirektiivin liitteen I lajeja, luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeja tai kansallisen uhanalaisuusluokituksen (Rassi 2001) lajeja. Myös muut mahdolliset luontoarvoiltaan mainittavat kohteet, kuten vanhat metsät tai erikoiset luonnonmuodostelmat selvitettiin.

Koko alue kierrettiin 12.4. Pohjoisempi osa-alue kierrettiin 8.5. ja eteläinen 18.5. Lisäksi alueen linnustoa kuunneltiin kehrääjän (*Caprimulgus europaeus*) esiintymisen selvittämiseksi 6.-7.6 yöllä.

Liito-oravien mahdollisen esiintymisen selvittämiseksi kaikki alueen haavat ja raidat käytiin läpi kahdesti ja niiden tyveltä etsittiin merkkejä papanoista. Myös muita puita tarkistettiin, erityisesti suurten kuusien tyvet. Myös liito-oravalle sopivia koloja, pönttöjä ja risupesäitä etsittiin.

Selvitysalueella ei ole kansainvälisesti tai kansallisesti arvokkaita kohteita, kuten Natura-verkostoon tai valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita. Alueelta ei eri tietojen perusteella ole myöskään maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaita kohteita tai uhanalaisia lajeja. Välittömästi alueen itäreunan ja vt 9:n väliseltä alueelta on tehty kunnan tilaama luontoselvitys vuonna 2006 (Tmi Hannu Klemola: Kurkelan kylän luontoselvitys). Muita luontotietoja alueelta ei ole. Lähin luontoselvitykset ovat Liedon aseman seudulta.

Kuva 2. Selvitysalueella näkyy tuoreita jälkiä tehokkaasta metsätaloudesta.

Valtaosa selvitysalueesta on tehokasta metsätalousaluetta. Pohjoisosassa aluetta metsä on tiheämpää ja luonnontilaisempaa. Muutoin alueella on vain pieni viljelyalue. Itäosa on hiljattain avohakattu, eikä metsänuudistusta ole vielä tehty. Keskiosa on harvennushakattua kuusi-mäntymetsää ja eteläosa pääosin mäntykangasta.

Selvitysalueen eteläinen osa on talousmetsää, jossa ei ole mainittavia luontoarvoja. Lajisto on tavanomaista. Kuvio on pääosin mäntyvaltaista, itäosiltaan kallioista metsää, aivan kaakkoiskulmassa on kuusta kasvavaa tuoretta kangasmetsää. Alueella kasvaa vain niukalti lehtipuita, lähinnä hieskoivua ja muutamia nuoria haapoja. Eteläisin peltokuvio on metsitetty ja sen itäpuolella metsä on hakattu hiljattain siemenpuuasentoon ja ojitettu. Maahan on jo istutettu taimia. Pellon ja metsän välissä kasvaa harvennettua ja ojitettua koivikkoa, reunoilla pajuja. Keskimmäisen peltotilkun itäpuolella on sekametsää kasvava kangasmetsän kuvio. Pellon reunoissa kasvaa muutamia marjapensaita.

Kuva 3. Pohjoisosan metsä on paikoin soistuvaa ja luonnontilaisempaa.

Alueen länsireunalla on tuore avohakkuu ja lounaiskulmassa kasvaa harvaa sekametsää. Keskiosat ovat myös tehokkaassa talousmetsäkäytössä. Metsät ovat nuoria tai keski-ikäisiä kasvatusmetsiä, jossa on tehty harvennushakkuita ja ojia on kunnostettu. Lehtipuita on vähän eivätkä ne ole kookkaita. Kosteissa painanteissa on harvakseltaan mm. suopursua. Keskellä on muutamia kalliopaljastumia, joissa kasvaa mm. poronpallero- ja hirvenjäkälää. Metsätyökoneiden ajourat näkyvät maastossa selvästi.

Pohjoisosassa on kuusivaltaista, kosteapohjaista metsää. Paikoin mäntyä on runsaammin, myös suurikokoisia puita ja keloja. Metsää on kuitenkin harvennushakattu, mutta paikoin metsä on vielä tiheää. Itäosissa kasvaa aukkopaikassa ryhmä matalia katajia ja sieltä löytyy yksi siirtolohkare ja tuotantorakennusten suunnasta tuleva likaantuneen näköinen oja.

Tammentaantien itäpuolella tien reunassa kasvaa kaistale tavanomaista sekametsää.

Lajistosta

Alueella esiintyy nisäkkäistä ainakin orava ja metsäjänis.

Linnuista mainittavin laji on puukiipijä (*Certhia familiaris*), jonka reviiri sijaitsee liito-oravan esiintymispaikan läheisyydessä sekä alueen länsireunalla tavattu tikli (*Carduelis carduelis*).

Alueen lajistoon kuuluvat myös tavallisimmat Suomen metsälajit: sepelkyyhky (1 pari), käpytikka (1 pari), metsäkirvinen (2 paria), punarinta (2 paria), räkättirastas (1 pari), mustarastas (1 pari), punakylkirastas (1 pari), pajulintu (1 pari), hippiäinen (3 paria), sinitäinen (1 pari), talitiainen (1-2 paria), kuusitiainen (2 paria), peippo (3 paria), keltasirkku (1 pari).

Selvitysalueen rajoilla tavattiin lisäksi kirjosiippo, västäräkki, niittykirvinen, viherpeippo, korppi ylilentävänä ja parvi pikkukäpylintuja.

Hyönteisistä mainittakoon ainoa keväällä lentävä sinisiipilaji: virnasinisiipi.

Kuva 4. Eteläosat ovat valoisaa kalliomännikköä

Tulokset

Selvitystyön perustella alueella ei ole luonnonsuojelulain 29§ mukaisia suojeltavia luontotyyppejä, kuten luontaisesti syntyneitä, merkittävilta osin jaloista lehtipuista koostuvia metsiköitä, pähkinäpensaslehtoja, tervaleppäkorpia, katajaketoja, lehdesniittyjä tai avointa maisemaa hallitsevia suuria yksittäisiä puita tai puuryhmiä. Myöskään vesilain (1.luku 15a§ ja 17a§) mukaisia suojeltavia luontotyyppejä, kuten luonnontilaisia lähteitä tai uomia ei alueella ole. Liito-oravan elinympäristön yhteydessä harvennetussa kuusikossa on vanha lähde, josta on rakennettu aikoinaan vedenottoaika. Lähteen ympäristö ei ole luonnontilainen, mutta sammaleita esiintyy runsaasti.

Sen sijaan alueella on liito-oravan Nummenkulmantien eteläpuolella on selvitysalueen merkittävin luonnonarvo ja luonnonsuojelulain suojaama kohde: liito-oravan (*Pteromys volans*) lisääntymis- ja levähdyspaikka. Tien lähellä sijaitsevan lähteen vieressä kasvaa kaksi haapaa (ei koloja), joista toisen juurella oli papanoita 8.5. Paikka sijaitsee talon nro 33 vastapäätä tien toisella puolella. Haapojen vieressä on matala metallinen kaapeli-tolppa. Lähellä on puolisen tusinaa muuta haapaa ja muutama koivu

Alueella saattaa olla luontodirektiivi liitteen IV (a) lajeista saalistavia lepakoita, ainakin tavallista pohjanlepakkoa (*Eptesicus nilssonii*), mutta lisääntymis- tai levähdyspaikkaa alueella ei ole.

Lähteet:

Home ranges and habitat use in the declining flying squirrel, *Pteromys volans*, in managed forests. Ilpo K. Hanski, Wildlife Biology 4, 1998

Kaavoituskatsaus 2008, Liedon kunta

Liedon liito-oravaselvitys 2008, Tmi Hannu Klemola

Littoistenjärven linnustonselvitys, pesimälinnusto ja Littoisten linnut kautta aikain, Klemola H., Karhu K., Kaarinan ympäristönsuojelulautakunta, Liedon rakennus- ja ympäristölautakunta, Kaarina 2007

Linnut ja kaavoitus, esitelmä Turussa 22.11.2007, Tapani Veistola
Metsätalouden ympäristöopas, Metsähallitus, Edita 2005

Meriluoto, M. & Soininen T., Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt, Tapio 1998
Sierla L., Lammi E., Mannila J., Nironen M., Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa, Ympäristöministeriö, Helsinki 2004

Söderman Tarja, Luontonselvitykset ja luontovaikutusten arviointi-kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa, Suomen ympäristökeskus, Ympäristöopas 109, Helsinki 2003

Ympäristö ja rakentaminen 2006, Lakikokoelma, Edita, Helsinki 2006

Varsinais-Suomen ja Satakunnan luontonselvitykset, Bibliografia, Lounais-Suomen ympäristökeskus, Alueelliset ympäristöjulkaisut 77, Tapio Saario, Turku 1998

Varsinais-Suomen ja Satakunnan luontonselvitykset: Bibliografian täydennys, 19/2002, Tapio Saario, Lounais-Suomen ympäristökeskus

OHVEELLINEN
LIITO-ORAVAN
= LIIKÄNTYMIJ- JA
LEVÄHDYS PAIKAN
RAJAUS

Nautelan kylä

Nummenkulma

Mäkylän kylä

Hakulan kylä

Kurkelan kylä

Tammentaan kylä

älän kylä

Sammalsuo

Hakulan kylä

Rähälän kylä

rkelan kylä

